

Arheo-etno park u Ravni

Arheo-etno park nalazi se u Ravni 8 km severno od Knjaževca u dvorištu stare seoske škole. Najstarije kuće u selu sagrađene su početkom dvadesetog veka, a zgrada škole je izgrađena 1906. godine. Blizina antičkog utvrđenja *Timacum Minusa* uticala je da se u ovom selu formira Arheo-etno park kao svojevrsan muzej na otvorenom. Otvoren je krajem 80-ih godina XX veka i od tada privlači pažnju mnogih posetilaca, stručnih ekipa, domaćih i stranih turista.

Formiranje Parka vezano je za početak sistematskih arheoloških iskopavanja lokaliteta *Timacum Minusa*. U sklopu Arheo-parka nalazi se arheološka istraživačka stanica sa laboratorijom za konzervaciju i istraživački rad, postavka predmeta i spavaona za smeštaj stručnih ekipa. Osnovna zamisao je da se u okviru arheološke postavke u zgradi škole i u Lapidarijumu prikažu značajni arheološki nalazi sa lokaliteta *Timacum Minusa* i predstavi istorijat arheoloških istraživanja ovog lokaliteta.

Etno-park čine kuća iz Gornje Kamenice u čijem je podrumu formiran Muzej knjaževačkih vina sa vinotekom, kuća iz Berčinovca, ambar iz Belog Potoka i kazanica za pečenje rakije sa lulom od "trešnjevog" drveta iz Pričevca. Nastao je sa idejom da prikaže ambijent patrijarhalne seoske zajednice XIX veka timočkog kraja sa stambenim i privrednim zgradama.

Ovakav način izlaganja omogućio je da se predstavi tipično narodno graditeljstvo knjaževačkog kraja i ostvari neposredan kontakt posetioca sa predmetima izloženim u specifičnom ambijentu. Posetioci su u mogućnosti da se upoznaju sa tradicionalnim načinom života, kulturom stanovanja i objektima narodne arhitekture ovog kraja. U poslednjih deset godina Arheo-etno park dopunjen je još jednim objektom izgrađenim po uzoru na kuću

“Gazdića” iz sela Radičevac na Staroj planini u kojoj se, pored manje sale za konferencije i degustacije tradicionalne trpeze, vina i rakija knjaževačkog kraja, nalazi i informativni turistički centar sa suvenirnicom.

U okviru Parka formirana je i radionica za izradu tradicionalne grnčarije sa replikama antičke i tradicionalne grnčarske peći. U prostoru stare seoske škole napravljena je i opremljena konzervatorska laboratorija.

Arheo-etno park, pored različitih obrazovnih i kreativnih programa, organizovanja radionica, pruža mogućnost smeštaja i organizacije različitih skupova, kulturno-turističkih i obrazovnih programa kao i naučno-istraživačkih kampova.

Za potrebe unapređenja interpretacije i prezentacije arheološkog lokaliteta *Timacum Minus*, povećanja dostupnosti sadržaja Zavičajnog muzeja Knjaževac i njegovog depandansa Arheo-etno parka u Ravni, kao i popularizacije kulturno-turističke ponude knjaževačkog kraja, uz podršku Vlade Savezne Republike Nemačke posredstvom Nemačke organizacije za međunarodnu saradnju (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH), kroz Regionalni program jačanja prekograničnog turizma Srednjeg i Donjeg Dunava kroz Dunavski centar za kompetencije (DCC) postavljene su interpretativne table, kao i informativni totemi. U saradnji sa ARhiMedia grupom Elektronskog fakulteta u Nišu razvijen je elektronski vodič za pametne uređaje koji možete preuzeti upotrebom ovog linka <https://play.google.com/store/apps/details?id=org.arhimedia.emg.knjazevac&hl=en&gl=US> .

Autorke tekstova: Bojana Ilijić, viša kustoskinja arheolog i Milena Milošević Micić, muzejska savetnica istoričarka umetnosti.

Fotografije: snimio Saša Milutinović Leteći, fotodokumentacija Zavičajnog muzeja Knjaževac